

Värmdö kommun

Registrator.UTN@varmdo.se

2019-05-22

1 (18)

Dnr-2018:10727

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Gustavsbergs gymnasium, G2, i Värmdö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Gustavsbergs gymnasium, G2, avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Gustavsbergs gymnasium, G2, i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare utvecklar metoder för att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 22 november 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till eva.lindgren@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 105 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:10727) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skälen till bedömningen är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat avseende kunskaper och värden. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Rektorn ser till att det bedrivs ett strategiskt jämställdhetsarbete samt leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Rektorn följer upp och analyserar hur väl verksamheten fungerar

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultaten strukturerat och regelbundet. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att en digital skolplattform används där alla elevers kunskapsresultat skrivs in och ger en samlad överblick i samtliga ämnen. Skolledningen sammanställer resultat utifrån betygsunderlag, avstämningsrapporter i kursen och nationella ämnesprov, ämnesvis och lärarvis. När skolledningen noterar avvikelser gällande exempelvis flickors och pojkars resultat, ojämna elevgrupper eller hög frånvaro, får lärarna ge förklaringar till dessa. Underlaget förmedlas till rektor, biträdande rektor och skolans pedagogiska utvecklingsgrupp som gör en skolövergripande analys av resultaten och utifrån den analysen prioriterar och driver olika utvecklingsinsatser. Exempel på insatser som har gjorts efter en sådan analys är att timmarna utökats i ett par ämnen, 50-poängskurser har lagts ut på hela läsåret och grupper/ämnen har fått ökad bemanning efter behov. Arbetsplatsförlagd utbildning (APL) följs upp på samma sätt. Elevernas APL-uppgifter och resultat förs in i skolans digitala lärplattform och rektorn ser till att lärarna har tid att följa upp eleverna på APL-platserna och ha en god kommunikation med handledarna. I granskningen ges konkreta exempel på hur rektorn fördelar resurserna baserat på behoven i respektive klass och grupp genom att regelbundet se över gruppindelning och vara flexibel i bemanningen med lärarresurser, elevassistenter och studiehandledare. Arbetet sker i samråd med lärarna och utifrån att eleverna ska nå målen.

Av granskningen framgår vidare att rektorn genom regelbundna lektionsbesök, medarbetarsamtal och inhämtning av synpunkter från elever följer upp undervisningens kvalitet inklusive hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Utifrån rektorns samlade uppföljning och analys genomförs riktade insatser och fokus för närvarande är på bemötande och elevers motivation kopplat till undervisningen i klassrummet. Till exempel pågår kompetensutveckling i bemötandefrågor då skolpsykologen gör lektionsobservationer och därefter ger individuell handledning till lärare. Värdegrundsfrågor och trygghet följs upp och arbetas med av tre så kallade heltidsmentorerna och i likabehandlingsgruppen där elevhälsan finns representerad. I Skolinspektionens enkät som genomfördes på Gustavsbergs gymnasium hösten 2017

skattade den pedagogiska personalen området utveckling av utbildningen relativt högt.¹

Det bedrivs ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan

Granskningen visar att rektorn ser till att ett strategiskt jämställdhetsarbete bedrivs på skolan i syfte att alla elever oberoende av könstillhörighet har samma förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Av inskickad dokumentation framgår att skolans elevunderlag har svängt från en skola med flest flickor till en skola med övervägande del pojkar och att jämställdhetsarbetet har utvecklats över tid.

Granskningen visar att det på skolan finns ett väl inarbetat system för genomförande av regelbundna kollegiala lektionsobservationer och där lärarna särskilt har observerat bemötande och talutrymme ur ett genusperspektiv. Lärarna har också använt Skolverkets värdegrundspaket och efter det granskat och valt läromedel ur ett genusperspektiv. Rektorn och lärarna analyserar betyg utifrån kön och i kursutvärderingar ställs frågor till eleverna om deras uppfattning av jämställdhetsfrågorna i skolan. Elever får också i uppgift att studera genusperspektiv under sin APL. Enligt intervjuade lärare arbetar likabehandlingsgruppen aktivt med jämställdhetsfrågor. Studie- och yrkesvägledaren (SYV) uppger att hen väver in jämställdhet på ett naturligt sätt i sitt arbete med eleverna och lärare berättar att de tar upp jämställdhetsfrågor i olika kurser. Rektorn uppger att skolan har många elever från kulturer där jämställdhetsarbete inte förekommer alls och i dessa grupper har mentorer och lärare gjort stora insatser. Av intervjuer framgår tydligt att jämställdhetsarbetet integreras i det dagliga arbetet på skolan, men att även mer tillfälliga aktiviteter genomförs, exempelvis "Metoo-dagar" och ett arbete kring begreppet samtycke, som följs upp genom mentorernas arbete i klasserna. Av intervjuer med lärare och elever framkommer att lärarna använder ett digitalt verktyg som avidentifierar prov vilket framhålls av båda intervjugrupperna som rättvist bland annat ur ett jämställdhetsperspektiv.

¹ Det samlade indexet för detta område var 7,6 av 10,0 på Gustavsbergs gymnasium, vilket kan jämföras med det index på 6,5 som var genomsnittet i samma enkätomgång.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och leder ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. På skolan finns det olika mötesforum, exempelvis programmöten och ämnesmöten, som möjliggör kollegial samverkan både inom och över ämnesgränser. Skolans pedagogiska utvecklingsgrupp, som består av fem förstelärare, två andra erfarna lärare samt skolledning, planerar och driver utvecklingsarbete och kompetensutveckling för lärare som utmynnar i kollegial samverkan på flera plan. Personalen bildar varje läsår kollegiala lärgrupper med olika fokusområden, till exempel elevers motivation och undervisningen i klassrummet, och lärarna besöker varandras lektioner och ger återkoppling. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att lärgrupperna och lektionsobservationerna är väl implementerade arbetssätt och utgör en självklar grund för kollegialt lärande på skolan. Det framgår också att rektorn och biträdande rektorn gör lektionsobservationer och ger återkoppling till lärare. I Skolinspektionens enkät som genomfördes på Gustavsbergs gymnasium hösten 2017 skattade den pedagogiska personalen rektors pedagogiska ledarskap förhållandevis högt.²

Granskningen visar också att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och att obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion. Av inskickad dokumentation samt intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att rektorn tydliggör rutiner och arbetssätt genom pedagogiska utvecklingsgruppen, medarbetarsamtal och veckobrev till personalen. Det finns en pedagogisk handbok på skolan som är framtagen tillsammans i kollegiet, och som hela tiden uppdateras och hålls aktuell utifrån diskussioner i kollegiet och beslut i den pedagogiska utvecklingsgruppen. Lärarna uppger att det genom handboken är tydligt vad som gäller på skolan, där finns till exempel rutiner och vilken lektionsstruktur som ska tillämpas. Den pedagogiska handboken ligger också till grund när obehöriga eller nya lärare introduceras i arbetet. Introduktionen innefattar även att den nyanställda

² Det samlade indexet var 8,0 av 10,0 på Gustavsbergs gymnasium, vilket kan jämföras med det index på 7,3 som var genomsnittet i samma enkätomgång.

läraren får en mentor och en behörig lärare som introducerar eventuella obehöriga i arbetet med omdömen och betyg.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Gustavsbergs gymnasium präglas av variation och ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är strukturerad, intresseväckande och det finns tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna har genomgående höga förväntningar på eleverna och anpassar undervisningens innehåll för att stimulera och utmana alla elever. Eleverna ges möjligheter att reflektera över sitt eget lärande men de deltar inte i tillräcklig utsträckning i planering och utvärdering av undervisningen.

Eleverna får en varierad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att det finns en variation i arbetssätt och arbetsformer i undervisningen på Gustavsbergs gymnasium. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det på de flesta lektionerna finns en balans mellan gemensamma genomgångar, samtal och diskussioner samt par-, grupp- och enskilt arbete. Under lektionerna genomförs undervisningen växelvis med läroböcker och digitala hjälpmedel och i vissa fall varvas teoretiskt och praktiskt arbete. Flertalet elever uttrycker i intervjuer att lärarna är bra på att variera undervisningen men enstaka elever uppger att variationen på lektionerna skiljer sig mellan olika lärare och att de ägnar sig övervägande åt skriftligt arbete. Beträffande det aktiva lärarstödet uttrycker eleverna att de får den hjälp de behöver av lärarna. Under de lektioner som Skolinspektionen observerade förekommer flera exempel på att lärarna stimulerar, handleder och stöttar eleverna i deras arbete bland annat genom positiv feedback, en

levande dialog och intresseväckande genomgångar. Rektorn beskriver i intervju att de har en stor variation i undervisningen på skolan men att de för närvarande diskuterar i pedagogiska utvecklingsgruppen om de har för många skriftliga uppgifter och istället behöver arbeta mer med övningar.

Granskningen visar vidare att undervisningen är strukturerad så att syftet med lektionerna är tydliggjort för eleverna och att start och avslut är tydligt. I intervjuer och av inskickad dokumentation framgår att det i skolans pedagogiska handbok finns en ram för lektionsstruktur och flera exempel på hur lärarna kan strukturera lektioner, vilket också återspeglas i lektionsobservationer. Lärare uttrycker i intervju att de har ett gemensamt förhållningssätt för att tydliggöra start- och sluttid samt innehåll för lektionen och att syfte och mål presenteras på olika sätt utifrån gruppens förutsättningar och behov. Detta bekräftas av de lektionsobservationer Skolinspektionen genomförde. Lektionsstrukturen på de observerade lektionerna består av en tydlig inledning med ett logiskt flöde i uppgifterna men inte alla av de observerade lektionerna innehåller ett tydligt avslut som exempelvis sammanfattar den gångna lektionen eller knyter an till nästa lektion. Flera lärare använder skolans digitala lärplattform i klassrummet för att förtydliga innehåll, syfte och mål för eleverna. Elever uppger i intervju att lärarna brukar förtydliga vad som ska hända under lektionen via en mall på tavlan.

Eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen har tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna att jobba, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Under de observerade lektionerna förekommer det flera naturliga inslag av verbal uppmuntran och beröm till eleverna i undervisningen. Elever uttrycker i intervjuer att lärarna generellt sett har tillit och höga förväntningar på eleverna och ger exempel på lärare som visar engagemang, positivitet och som inte ger upp, men det finns också elever som uttrycker att det inte gäller alla lärare.

Vidare visar granskningen att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt till elevernas behov och förutsättningar. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår att lärarna arbetar med olika anpassningar exempelvis individuella instruktioner, upplästa texter, rörelsepauser, förlängd provtid samt kortare uppgifter och redovisningar. Elever uttrycker i intervjuer att de får tillräckliga utmaningar, "det är aldrig för lätt", och att de får extrauppgifter om de vill. Förutom stödet från läraren

finns också hjälp att få av specialläraren och en bemannad studio som är öppen alla skoldagar. Lärarna beskriver att de ger fördjupningar med mer utmanande uppgifter till elever som har behov av det, eller låter elever fortsätta med nästa kurssteg. Rektorn uppger att det är ett stort spann på skolans elever och att skolan möter elevernas behov. Det finns många elever som är i behov av mycket stöd för att klara de grundläggande kraven men också de som har högt ställda mål på en annan nivå. Flera elever får stöd för att nå ännu högre betyg i betygsskalan, uppger rektorn.

Eleverna deltar inte i tillräcklig utsträckning i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att eleverna ges möjligheter att på olika sätt reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Det framkommer i lärarintervjuer och av lektionsobservationer att lärare ger återkoppling via skolans digitala lärplattform men också muntligt till eleven utifrån exempel från elevens skolarbete. Lärare ger också exempel på att de låter eleverna göra självskattningar, metautvärderingar, kamratbedömningar samt reflektioner över kunskapskraven på gamla nationella prov. Lärarna genomför dessutom mitt-i-kursen-samtal som också innebär en möjlighet för eleverna att reflektera över sitt eget lärande.

Vidare framkommer i granskningen att eleverna till viss del involveras i utvärdering, men inte i planering, av undervisningen. Lärare och rektorn uppger i intervju att kursutvärderingar görs och att utifrån diskussioner som förts har beslut fattats om att utvärderingarna inte ska göras så sent som vid kursens slut, utan mitt i kursen. Detta för att elevernas synpunkter ska kunna påverka undervisningen. Flera elever uttrycker i intervjuer att de får göra kursutvärderingar, men några elever uppger att det sker ibland och inte i alla kurser. Utöver kursutvärderingar ger de intervjuade eleverna endast några enstaka exempel på hur de ges möjlighet att påverka undervisningen. Detta görs exempelvis genom att någon lärare frågar muntligt på vilket sätt de vill arbeta, att det förekommer att eleverna får utvärdera en lektion eller att eleverna får svara på frågor i lärplattformen om hur de tycker det går. Däremot ger eleverna inga exempel på att de får möjlighet att delta i planeringen av en kurs. Lärare uttrycker att eleverna kan påverka hur prov och redovisningar ska läggas upp och i viss mån även hur mycket tid de behöver för ett delmoment. Några lärare har gjort gruppintervjuer med elever för att ta reda på vad de tycker om undervisningen. Lärare uppger också att det är svårt med elevmedverkan i vissa kurser som till sätt och innehåll är mer styrda än andra. I intervju med elevhälsan framkommer att kursutvärderingar görs och att en del lärare har med eleverna vid läsårsplaneringen, medan andra lärare inte har det. Trots att elever lyfter frågor i elevrådet, med mentor eller med elevhälsans representanter är det många elever som, enligt en representant, upplever att de inte

blir lyssnade på eller får gehör för saker de tycker är dåliga och känner stress av. Ingen av de tio observerade lektionerna innehåller inslag av utvärdering av undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare utvecklar metoder för att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Granskningen visar att lärarna i större utsträckning kan ge eleverna möjligheter till inflytande genom att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. För att elevers delaktighet och inflytande ska bli en realitet i skolan bör lärare involvera elever på ett konkret sätt i planeringen och utvärderingen av undervisningens innehåll och arbetssätt. Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning visar att de lärare som involverar eleverna tidigt i sin planering lyckas bättre med att få eleverna att uppleva att de har inflytande.³ Då det i den aktuella granskningen av Gustavsbergs gymnasium framkommer att eleverna till viss del involveras i utvärdering, men inte i planering, av undervisningen rekommenderar Skolinspektionen rektorn att ge lärarna förutsättningar att tillsammans utveckla metoder för att ge eleverna reellt inflytande över att planera och utvärdera undervisningen. Från forskning ges exempel på medverkan vid planering som innehåller olika mycket aktivitet från elevernas sida. Elever i gymnasieskolan kan göras delaktiga i planeringen av en hel kurs genom att under en lektion få läsa kursplanen och i grupper diskutera vad de ska lära sig. Utifrån det kan eleverna ge förslag på hur arbetet ska bedrivas, som läraren sedan planerar utifrån. Elever kan också göras delaktiga vid planering av enskilda lektioner, genom att det är elevernas funderingar och reflektioner i de problemställningar som behandlas, som påverkar lektionens innehåll.⁴

³ Skolinspektionen (2018) Tematisk kvalitetsgranskning: *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, s. 41f.

⁴ Skolverket (2016) Skolans värdegrund – Grundskola och gymnasieskola, Modul: Delaktighet och inflytande, *Elevernas delaktighet och inflytande över undervisningen*, s. 1, 3ff.

En annan viktig aspekt av elevernas delaktighet handlar om en regelbunden utvärdering av undervisningen. Skolinspektionens tematiska granskning visar att de lärare som kontinuerligt låter eleverna utvärdera hur arbetet fortlöper lyckas bättre med att få eleverna att uppleva att de har inflytande.⁵ I den aktuella granskningen framkommer att det pågår ett förändringsarbete på skolan där rektorn har fattat ett beslut om att utvärderingarna ska göras under kursens gång för att kunna användas som underlag för eventuella förändringar i den pågående kursen. Skolinspektionen ser positivt på att skolan prövar nya sätt beträffande utvärdering av undervisningen och förutsätter att detta arbete implementeras i verksamheten. Genom att med olika metoder låta eleverna regelbundet uttrycka sina åsikter om undervisningens upplägg och genomförande, kan lärare få underlag för att utveckla undervisningen. Detta kan enligt Skolinspektionen bidra till att utveckla kvaliteten på undervisningen och att elevernas förmåga att utöva inflytande och ta ansvar stärks.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen till bedömningen är att det finns ett gemensamt arbete för att skapa trygghet på skolan, vilket bland annat inbegriper att åtgärder vidtas för att öka tryggheten utifrån regelbunden kartläggning av elevernas upplevelser. Det finns också ett samlat arbete på skolan med att skapa studiero och lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö.

⁵ Skolinspektionen (2018) Tematisk kvalitetsgranskning: *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, s. 41f.

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt och bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna. Av inskickad dokumentation och i intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer en gemensam bild av ett väl fungerande trygghetsarbete på skolan där en analys görs baserat på kartläggningar av hur eleverna upplever tryggheten, till exempel via enkäter och samtal. Åtgärder som satts in utifrån senaste kartläggningen är till exempel schemalagd vuxennärvaro i entréhall och i matsal. Av både intervjuer och genomförda observationer framgår att personalen arbetar relationsskapande och att det är en hög vuxennärvaro i skolans lokaler. Lärare, elevhälsa, skolledning och övrig personal är synliga och tillgängliga för eleverna och följer upp direkt när något händer. Skolan har tre heltidsmentorer som via mentorstiden regelbundet tar upp frågor kring trygghet och studiero med eleverna. Flera främjande aktiviteter och insatser genomförs för att förebygga motsättningar och otrygghet. Till exempel görs en medveten schemaläggning av salar så att elever från olika program möts. Skolan arbetar också tillsammans med en ideell organisation i syfte att skapa mer kontakt mellan elever på olika program och främja förståelse för varandras olikheter och likheter. Som en del i arbetsmiljöarbetet görs även riskbedömningar av APL-platser ur ett trygghetsperspektiv. Det ingår i en förberedelse inför APL att tydliggöra för eleverna att om kränkningar sker på en arbetsplats gäller samma rutiner som på skolan.

Skolan bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero

Det framkommer i granskningen att det finns ett gemensamt förebyggande arbete för att skapa studiero på Gustavsbergs gymnasium och att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö. Mellan lärare, mentorer och elevstödspersonal förs en levande diskussion om hur de ska stärka studieron på kort sikt, genom åtgärdande insatser i en grupp, och på lång sikt, genom ett förebyggande arbete som innefattar att utveckla ett gemensamt förhållningssätt. Rektorn tar aktiv del i detta arbete och tid avsätts till personalen för arbetet med strategier för studiero. Personalmöten används för diskussioner utifrån elevenkårsresultat, kollegiala lektionsbesök genomförs med fokus på studiero och den pedagogiska utvecklingsgruppen diskuterar och tar fram underlag för arbetet. Arbete som bedrivs för att skapa studiero är exempelvis gemensam lektionsstruktur, hög vuxennärvaro, fasta placeringar i klassrummet, insamling av mobiltelefoner, skapande av en lugn miljö även under raster samt arbete med att motverka sena ankomster. Eleverna är delaktiga i arbetet med att skapa studiero bland annat genom att mentorerna har undersökt elevernas synpunkter på sena ankomster och deras effekt för studieron för

andra elever samt hur eleverna själva vill att lärarna ska agera vid sena ankomster. I de intervjuer som Skolinspektionen genomförde uppger de flesta eleverna att de övervägande har studiero på lektionerna men att det är lärarberoende. Skolledningen är medveten om detta och elevhälsans personal är vid behov inne i grupper för att prata med eleverna eller handleda personal för att ge stöd i arbetet med studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skälen till bedömningen är att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen och årskurser samt för en diskussion med lärarna utifrån dessa analyser. Granskningen visar även att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra bedömningar och sätta betyg samt har förutsättningar att samverka i syfte att göra likvärdiga bedömningar.

Rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg och för diskussioner med lärarna

Av granskningen framgår att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen/kurser och årskurser/program samt mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg. Rektorn ser få avvikelser i betygssättningen och uppger att troliga orsaker till det är bland annat att skolan har en hög grad av legitimerade⁶ och erfarna lärare samt att bedömning som görs av lärare är synlig i skolans digitala lärplattform för elever, vårdnadshavare, mentor och skolledning. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna efter betygssättning skriver en reflektion om varför betygssättningen blev som den blev i respektive grupp. Det som avviker på något sätt får lärarna kommentera till skolledningen som sedan gör en sammantagen analys av

⁶ Enligt Skolverkets statistikdatabas har 95,1 procent av skolans lärare lärarlegitimation och behörighet i minst ett undervisande ämne läsåret 2018/19.

avvikelser i lärarnas betygssättning. Rektorn har till exempel uppmärksammat att fler flickor än pojkar har högre betyg på kursen i förhållande till betyg på nationella proven. Det har därför förts diskussioner kring orsaker till detta. Rektorns analys är att skillnaden inte beror på att lärarna gör olika tolkningar eller bedömningar av elevprestationerna, utan att en trolig förklaring är att flickor i högre grad anstränger sig i sista delen av kursen för att nå de delar av kunskapskraven som saknas för ett visst betyg. Vad det i sin tur beror på behöver de titta på mer grundligt, uppger rektorn.

Lärarna använder olika metoder för att öka likvärdigheten i bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samarbeta kring bedömning och betygssättning i syfte att uppnå ökad likvärdighet. Skolinspektionens enkät (hösten 2017) visar att personalen på Gustavsbergs gymnasium skattar det stöd de får för att göra likvärdiga bedömningar högre än samtlig pedagogisk personal som svarade på enkäten.⁷ Av inskickad dokumentation och av intervjuer med lärare och rektorn framkommer en gemensam bild av vikten av sambedömning på en liten skola som Gustavsbergs gymnasium och samtidigt utmaningen med att få till sambedömning i ämnen med få undervisande lärare. Sambedömning sker som regel mellan lärare i samma ämne på skolan och alla nationella prov sambedöms inom skolan och ibland med en annan skola i kommunen. På muntliga prov är minst två lärare med och skolan väljer att genomföra fler nationella prov än vad som krävs i syfte att få referensmaterial och att öka likvärdigheten. Eftersom lärarnas bedömningar är synliga på skolans digitala lärplattform blir rimligheten i satta betyg också synlig och endast ett fåtal elever har synpunkter som lämnas till skolledningen gällande lärarnas bedömningar. I de fall elever har synpunkter ber skolledningen en annan lärare i samma ämne göra en ombedömning. Av genomförda intervjuer framgår också att skolans verktyg för att avidentifiera prov upplevs som positivt av både lärare och elever utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Lärare uppger vidare att de för diskussioner om hur de tolkar kunskapskraven innan kursen sätter igång samt hur de ska planera och bedöma inför kommande kurs. När flera lärare är inblandade i samma kurs har de kollegialt utbyte kring bedömning och betygssättning. Rektorn uppger att

⁷ Det samlade indexet för Gustavsbergs gymnasium är 8,0 av 10 avseende frågan "Jag får det stöd jag behöver för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling", vilket kan jämföras med 7,1 för samtlig pedagogisk personal som svarade på enkäten.

det faktum att lärare på skolan känner till kunskapskraven både för grundskolan och gymnasieskolan utgör en bra faktor för likvärdig bedömning. Vidare visar granskningen att schemaläggning och rimligt tidsutlägg gör det möjligt för yrkeslärarna att göra regelbundna APL-besök och därigenom kvalitetssäkra bedömningen av elevernas prestation. Yrkeslärare har alltid trepartssamtal med APL-handledarna inför bedömning av den APL-förlagda delen av undervisningen, med utgångspunkt från examensmål, centralt innehåll och kunskapskrav.

En insats som skolan har gjort under senaste året för att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning är genomförandet av en studiedag utifrån Skolverkets allmänna råd. Då fördes kollegiala diskussioner utifrån allmänna råd samt en särskild diskussion om nationella provs betydelse i betygssättningen. Skolan avser arbeta vidare med bedömning och då framför allt med samsynen kring hur ämneskunskaper ska bedömas i de fall elevernas kunskaper i svenska språket är begränsade.

På Skolinspektionens vägnar

X Renata Grelak

Beslutsfattare
Signerat av: Renata Grelak

X Eva Lindgren

Föredragande
Signerat av: Eva Lindgren

I handläggningen av ärendet har även utredare Kjell Gyllenswärd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Tre gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 20 mars 2019 och den 22 mars 2019. Besöket genomfördes av Eva Lindgren och Kjell Gyllenswärd.

Gustavsbergs gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Värmdö kommun. Verksamheten omfattar tre yrkesprogram, två högskoleförberedande program och fem introduktionsprogram. Vid tiden för granskningen går 308 elever på Gustavsbergs gymnasium.